

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

**П Р А В И Л А
О СТУДИРАЊУ НА ДРУГОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА
НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

Источно Сарајево, мај 2012.

На основу члана 64. став 2. тачка в) Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ број: 73/10 и 104/11) и члана 34. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, Сенат Универзитета на IX сјединици одржаној дана 16.05.2012. године, донио је

П Р А В И Л А О СТУДИРАЊУ НА ДРУГОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима ближе се уређују организација и извођење студија II циклуса, напредовање студената у току студија, вредновање рада студената, додјеливање степена и диплома, издавање исправа о студијама, трајање студија, поступак испитивања и оцјењивања, услови и поступак провођења завршног рада, као и друга релевантна питања од значаја за остваривање ових студија II циклуса на Универзитету у Источном Сарајеву.

Члан 2.

Студије II циклуса на Универзитету организују се и остварују у складу са правилима студирања заснованим на Европском систему преноса бодова (ECTS).

II ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 3.

Универзитет, односно факултет/академија организују и изводе академске студије II циклуса из научних, умјетничких и стручних области за које су акредитовани.

Други циклус студија може се организовати на факултетима/академијама на којима постоји бар једна генерације кандидата који су завршили први циклус студија по новим прописима.

Студијски програми подијељени су на студијске године и семестре.

У складу са ECTS, обим студијског програма износи 60 ECTS бодова у једној студијској години, односно 30 ECTS бодова у једном семестру. Један бод односи се на 30 часова рада студената.

Број бодова за поједини предмет одређује се према броју часова наставе (теоријске или практичне, вјежби, семинара и слично) и времена за учење код припреме за провјеру знања и оцјењивање (тестови, колоквијуми, завршни испити, итд.).

Трајање студија

Члан 4.

Студије другог циклуса на академским студијским програмима, након завршеног првог циклуса студија, трају једну или двије студијске године, а вреднују се са 60, односно 120 ECTS бодова и то на начин да у збиру са првим циклусом представља 300 ECTS бодова.

Студије медицине и стоматологије изводе се као интегрисане студије првог и другог циклуса.

Члан 5.

Студент који је положио све испите предвиђене за уписани студијски програм и испунио све остале обавезе прописане Статутом Универзитета и овим правилима стиче диплому II циклуса одговарајућег студијског програма.

Уз диплому II циклуса студија издаје се и додаток дипломи ради детаљнијег увида у ниво, природу, садржај, систем и правила студирања и постигнуте резултате током студија.

Упис на други циклус студија

Члан 6.

Конкурс за упис на студије другог циклуса расписује Универзитет у Источном Сарајеву прије почетка школске године.

Број студента за упис на студије другог циклуса утврђује Влада Републике Српске, а на приједлог Министарства просвјете и културе Републике Српке.

Приједлог из претходног става Министарство просвјете и културе Републике Српске утврђује на основу приједлога Сената Универзитета у Источном Сарајеву.

Члан 7.

На студијске програме другог циклуса студија могу се уписати кандидати који су на академским студијама првог циклуса стекли најмање 180 ECTS бодова, односно 240 ECTS бодова.

Члан 8.

Право пријаве на конкурс за упис на други циклус студија вреднованих са 60 ECTS бодова имају кандидати који су претходно завршили први циклус одговарајућих академских студија и стекли најмање 240 ECTS бодова.

Право пријаве на конкурс за упис на други циклус студија вреднованих са 120 ECTS бодова имају кандидати који су претходно завршили први циклус одговарајућих академских студија и стекли најмање 180 ECTS бодова.

Члан 9.

Организационе јединице су у обавези да спроводе лиценциране студијске програме, односно лиценциране студијске моделе.

У смилу претходног члана и претходног става овог члана, уколико је у питању упис на студијски програм другог циклуса који је вреднован са 60 ECTS бодова, право пријаве на конкурс немају кандидати који завршили први циклус одговарајућих академских студија вреднован са 180 ECTS бодова.

Члан 10.

Заинтересовани кандидати подносе пријаву на конкурс за упис на други циклус студија у року одређеном конкурсом.

Уз пријаву на конкурс кандидати прилажу документацију предвиђену конкурсом.

Члан 11.

Уколико је кандидат завршио студије првог циклуса у иностранству, потребно је да нострификује диплому.

Изузетно од претходног става, поступку нострификације не подлијежу свједочанства или дипломе стечене у Републици Србији а у складу са одредбама Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената ("Службени гласник Републике Српске", број 79/05).

Члан 12.

У случају да је кандидат завршио студијски програм првог циклуса студија који припада другој области у односу на студијски програм који жели да упише на другом циклусу студија, или је завршио студије по старом "неболоњском" наставном плану и програму на Универзитету у Источном Сарајеву или неком од других Универзитету у земљи или иностранству, потребно је спровести поступак утврђивања еквивалентног броја ECTS бодова.

Вођење поступка повјерава се Комисијама које одређује Научно-наставно вијеће организационе јединице за сваки студијски програм. Комисија има предсједника, а у свом раду може тражити помоћ и мишљење наставника који нису чланови Комисије.

Члан 13.

За сваки предмет из наставног плана студијског програма првог циклуса исказује се процентуална еквивалентност на основу података добијених из једног или више наставних предмета који се налазе у наставном плану и програму подносиоца захтјева. Ови предмети се наводе у посебној колони са оцењеним процентним учешћем у исказаној еквивалентности. Процентно исказивање се по правилу врши са кораком 5%.

На основу процентне вриједности добијене у складу са претходним ставом овог члана, прерачунава се еквивалент ECTS бодова за сваки предмет из наставног плана студијског програма првог циклуса (заокружено на двије децимале).

Еквивалент ECTS бодова за изборне предмете врши се узимајући у обзир предмет (предмете) из наставног плана и програма подносиоца захтјева који су најповољнији за кандидата. При томе се води рачуна да било који предмет из наставног плана и програма подносиоца захтјева може учествовати у процентуалној еквивалентности са највише 100%.

Члан 14.

Подносилац захтјева испуњава услове да се кандидује за упис студијског програма другог циклуса студија ако је стекао најмање 90% ECTS бодова у односу на број ECTS бодова којим је вреднован први циклус студија.

Приједлог о утврђеном еквивалентном броју ECTS бодова, потписан од стране предсједника Комисије, доставља се Научно-наставном вијећу организационе јединице на разматрање и усвајање. Коначно рјешење, у виду Одлуке, потписује декан факултета послије добијања позитивног мишљења од стране Научно-наставног вијећа.

Члан 15.

У случају да је број пријављених кандидата већи од броја утврђеног у конкурс, избор кандидата који су стекли право за упис, врши се на конкурентној основи у складу са резултатима постигнутим на првом циклусу студија.

Факултети, односно академије могу прописати и додатне критерије за рангирање кандидата (пријемни испит, испит за провјеру склоности и способности и сл.) што јасно мора бити назначено у тексту конкурса.

Број бодова додијељен на основу резултата постигнутих на првом циклусу студија се добија тако што се просјечна оцјена множи са одговарајућим укупним бројем ECTS бодова (за кандидате код којих је спроведен поступак еквиваленције, у прорачуну се користи додијељени еквивалент ECTS бодова), и тако добијени производ подијели са бројем семестара (укључујући и обнову) проведеним на првом циклусу студија.

Број бодова које кандидат може освојити на основу прописаног додатног критеријума, као и потребан минималан број бодова, дефинише организациона јединица.

У овом случају укупни број бодова се утврђује сабирањем бодова дефинисаним у ставу 3 и 4 овог члана.

Члан 16.

Редослијед кандидата за упис на студијски програм другог циклуса студија утврђује се на основу укупног броја остварених бодова.

Право на упис стиче кандидат који је рангиран у оквиру утврђеног броја студената из става 2. члана 6. овог Правилника.

Ранг листа кандидата објављује се на огласној табли и веб сајту организационе јединице.

Кандидати за упис на студијски програм другог циклуса студија могу поднијети приговор на поступак рангирања. Приговор се подноси Научно-наставном вијећу организационе јединице у писаној форми. Научно-наставно вијеће рјешава жалбе кандидата у року од три дана, при чему је донешена одлука коначна.

Кандидат који је остварио право на упис, а у предвиђеном року није остварио упис, губи право уписа, а умјесто њега право на упис стиче сљедећи квалификовани кандидат на ранг листи.

Структура студијског програма и организација наставе

Члан 17.

Студијским програмом утврђују се:

- а) назив и циљеви студијског програма,
- б) модел студијског програма,
- в) област образовања којој припада студијски програм,
- г) врста студија и исход процеса учења,
- д) стручни, академски, односно научни назив,
- ђ) услови за упис на студијски програм,
- е) листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем,
- ж) начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,
- з) трајање студија и потребно вријеме за извођење појединих облика студија,
- и) предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,
- ј) бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,
- к) бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима,
- л) услови уписа студента у сљедећи семестар или триместар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,
- љ) начин избора предмета из других студијских програма,
- м) услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија и
- н) остала питања од значаја за извођење студијског програма.

Члан 18.

Вријеме и начин остваривања појединих облика студија утврђује се академским календаром и годишњим распоредом рада који дефинише студијски програм, а у складу са радом потребним за успјешно завршавање сваког појединачног предмета израженом кроз придружене ECTS бодове.

Члан 19.

Наставни програми предмета на другом циклусу студија дају се у истој форми као и за предмете са првог циклуса студија.

Од укупног броја предмета из којих се организује настава, по правилу број обавезних је максимално 40% а минимално 25% док су остали изборни предмети.

Студент пријављује изборне предмете које жели да слуша прије почетка наставе у семестру. Кандидати не могу бирати предмете који су по називу или садржају једнаки предметима које су одслушали на првом циклусу студија.

Избор предмета, урачунавајући и обавезне предмете, врши се до најмање 30 ECTS бодова оптерећења за семестар и 60 ECTS бодова за годину, осим у случајевима у којима је овим правилима утврђено другачије.

Настава се изводи кроз предавања и вјежбе (аудиторне, лабораторијске, рачунарске, итд.) те кроз самосталне семинарске радове, самосталне пројекте, теренски рад, итд. Седмични фонд наставе износи 20–25 школских часова.

Факултети/Академија Универзитета задржавају право да на почетку сваког семестра донесу одлуку о структури предмета студијских програма за које ће се организовати настава, на основу интересовања кандидата и расположивих ресурса.

Члан 20.

При поновном упису студијске године, студент може промијенити изборне предмете.

На лични захтјев студента, факултет/академије може студенту одобрити факултативно слушање неких предмета, уколико оцијени да за то постоје организационе могућности.

У случају измјене студијског програма или предмета студент који понавља похађање наставе обавезан је да прихвати настале измјене.

Приликом сваког поновљеног уписа предмета (којег студент понавља) студент је дужан уплатити одговарајућу накнаду чију висину, својом одлуком, утврђује Управни одбор Универзитета.

Члан 21.

Наставни процес се одвија у складу са општим правилима студирања утврђеним Статутом Универзитета.

Тачан календар организације и реализације наставе за студијску годину утврђује и објављује Наставно-научно вијеће факултета/академија, најкасније четрнаест (14) дана прије почетка наставе.

Факултети и академије Универзитета су обавезни да у календару из претходног става, за све Законом и Статутом Универзитета предвиђене испитне рокове, утврде термине полагања ипита за све предмете студијског програма који се реализује на факултету/академију.

Члан 22.

Током наставног процеса ставља се акценат на самостални или тимски истраживачки рад студента.

Настава на одговарајућој студијској групи се организује уколико постоји довољан број уписаних студената (најмање пет). Уколико нема довољно кандидата, настава се организује менторским радом са студентима.

Члан 23.

Поједини облици наставе могу се организовати у форми “учења на даљину”, али се

испити морају одржавати у мјесту организовања наставе.

Испит се полаже у сједишту универзитета, а само изузетно и ван сједишта ако се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтијева.

Одлуку о полагању испита ван сједишта у сваком појединачном случају доноси декан, што се детаљније регулише статутима организационих јединица.

Овјера семестра и године

Члан 24.

На крају семестра и студијске године овјерава се индекс студента, уписом броја освојених ECTS бодова по семестру и укупно.

Овјера семестра и године обавезна је за све студенте. На основу овјереног семестра и године потврђује се колико је студент постигао ECTS бодова, чиме се омогућава коришћење прописаних студентских права.

Евалуација наставе

Члан 25.

Праћење успјешности наставног процеса спроводи се анкетаирањем студената, као дијела редовног надзора у погледу оцјењивања наставе, програма, професора и њихових предавачких способности.

Анкета је анонимна.

За спровођење анкете одговорни су Комитет за осигурање квалитета, универзитетска канцеларија за осигурање квалитета и координатор за осигурање квалитета факултета/академије.

Правила спровођења, садржај и начин обраде анкете дефинисани су Правилником о студентском вредновању квалитета студија који доноси Сенат Универзитета.

III НАПРЕДОВАЊЕ У ТОКУ СТУДИЈА

Статус студента

Члан 26.

Статус студента другог циклуса стиче се уписом на одговарајући студијски програм.

Студенту који има званично верификован статус врхунског спортисте или статус са посебним потребама може се одобрити савладавање студијског програма под посебним условима, које утврђује Сенат Универзитета. Студент са инвалидитетом има право на ментора и да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима, те на равноправно укључење у све процесе на Универзитету које се тичу студената што се регулише одлуком декана факултета/академије.

Члан 27.

Услови уписа у наредни семестар/годину студија, које студент треба задовољити су:

- да има овјерен први семестар, тј. потписе из свих предмета из првог семестра (за случај да II циклус студија траје једну годину);
- да има овјерена прва два семестра, тј. све потписе и да је на првој години положио предмете који у укупној суми дају 60 ECTS (за случај да други циклус траје двије године).

Изузетак од одредбе из тачке 2. става 1. овог члана је организовање октобарског испитног рока за студенте којима је преостало да изврше обавезе на највише два наставна предмета, односно највише 15 ECTS бодова из студијског програма уписане године, ради остварења укупног броја од 60 ECTS бодова потребних за упис наредне године.

У случају да студент не испуни услове за упис наредне године студија, обнавља годину и има право да прати наставу и полаже испите из наредне године студија до броја бодова које је остварио у претходној години студија.

Универзитет, односно организациона јединица за студента из става 3. овог члана утврђује испите које може слушати и полагати у наредној години студија, о чему води посебну евиденцију.

Подаци уписани у евиденцију из става 4. овог члана уписују се у студентску књижицу и матичну књигу након што студент упише годину студија за коју је вођена евиденција.

Члан 28.

Студенту се одобрава мировање права и обавеза у сљедећим случајевима:

- а) теже болести,
- б) упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест мјесеци,
- в) његе дјетета до годину дана живота,
- г) одржавања трудноће,
- д) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу и
- ђ) у другим случајевима предвиђеним статутима организационих јединица.

Мировање права и обавеза студенту се одобрава на његово лични писани захтјев. Уз захтјев за мировање права и обавеза студент је обавезан да приложи документацију којом се доказује постојање случаја из претходног става.

Захтјев за мировање права и обавеза студент упуће декену прије почетка наставе у одређеној академској години.

Декан факултета/академије у случају основаности захтјева доноси рјешење о којим се студенту одобрава мировање права и обавеза.

Уколико се утврди неоснованост захтјева, декан доноси рјешење о одбијању захтјева.

Против рјешења декана дозвољен је приговор наставно-научном вијећу, односно наставно-умјетничком вијећу у року од 15 (алтернатива 8 дана) од пријема рјешења.

Одлука наставно-научног вијећа, односно наставно-умјетничког вијећа по приговору студента је коначна.

Мобилност на Универзитету

Члан 29.

Студенту који је положио испит на другом студијском програму, признаје се положени испит, ако предмет из којег је испит положен, по свом садржају и обиму одговара минимално до 90% предмету који је студент уписао.

Признавањем испита признаје се и оцјена којом је студент оцијењен на испиту. Број бодова признатог испита утврђује се у складу са правилима ECTS.

Признавање испита на другом циклусу студија врши се по поступку признавања испита на првом циклусу студија, односно сходно одредбама Правила студирања на првом циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву.

Мобилност између универзитета

Члан 30.

Студент има право да у току студија проведе одређено вријеме на другој установи високог образовања у земљи или иностранству, посредством међународних програма за размјену студената, или на бази билатералних уговора између универзитета.

У складу са уговором који студент закључује са Универзитетом и билатералним уговором између Универзитета у Источном Сарајеву и универзитета на којем је студент боравио (провео семестар или студијску годину), признаје му се број кредита остварен за вријеме студирања са универзитета на коме је боравио.

Члан 31.

Мобилност студената између универзитета не подразумијева издавање дипломе, односно стицање степена, од стране универзитета на коме студент борави, уколико уговором између универзитета није уређено издавање заједничке дипломе, односно признавање степена.

Члан 32.

Уз захтјев за боравак на другој установи високог образовања прилажу се оригинална документа предвиђена ECTS правилима за промјену мјеста студирања, и то:

- формулар за пријављивање студената на другу високошколску институцију;
- уговор о студирању на другој високошколској установи;
- препис оцјена;
- информациони пакет (Информатор).

IV ВРЕДНОВАЊЕ РАДА СТУДЕНТА

Члан 33.

Рад и знање студента прати се и оцјењује континуирано у току семестра и на завршном испиту. Процес вредновања и праћења рада студента обавља се у складу са Статутом Универзитета на исти начин као на првом циклусу студија.

Члан 34.

Испити и сви облици провјере знања су јавни.

Облици провјере знања могу бити писмени, усмени и практични.

Уколико се испит организује усмено, наставник треба омогућити свим заинтересованим студентима да присуствују испитивању. Усменом испиту обавезно присуствује, поред кандидата и испитивања и најмање још једно лице (особа) из реда студената, наставника или сарадника.

Уколико се испит организује писмено, наставник упознаје студенте са којим се помагалима могу користити.

Наставник је дужан да студента на његов захтјев, упозна са недостацима рада.

Наставник је дужан да тражи изузеће од обављања испита уколико постоји нека околност која може довести у сумњу његову непристрасност и објективност.

Члан 35.

Послије три неуспјела полагања истог испита, студент има право да, на лични захтјев, полаже испит пред испитном комисијом

Ако студент сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцјењивања испита или у осталим облицима провјере знања, односно да испит није обављен у складу са Законом, Статутом Универзитета и Правилима студирања, студент има право да декану факултета/академије поднесе приговор на добијену оцјену у року од два дана од дана добијања оцјене.

Студент је обавезан да приговор из претходног става образложи.

Декан факултета/академије је обавезан да у року од три дана од пријема приговора, размотри приговор на добијену одлуку и донесе рјешење по приговору.

Уколико оцјени да је приговор из става 2. овог члана основан, декан факултета/академије доноси рјешење о поновљању испита, са којим упознаје предметног наставника и студента. У рјешењу се именује испитна комисија и утврђује термин понавног испита. Испитивач с чијом оцјеном студент није задовољан не може бити предсједник комисије.

У случају из претходног става, полагање испита пред испитном комисијом обавља се у року од седам дана од пријема рјешења о понављању испита.

Одлуку о оцјени комисија доноси већином гласова и ова одлука је коначна.

Члан 36.

У случају спријечености предметног наставника да одржи завршни испит, организација и одржавање завршног испита повјерава се другом наставнику из исте или сродне области, или комисији коју именује декан факултета/академије. Комисија има најмање три члана. У комисију се именују наставници из исте или сродне уже научне области.

Одлуку о оцјени комисија доноси већином гласова.

Записник о току испита и оцјени комисија доставља одговарајућој служби факултета/академије.

Завршни рад

Члан 37.

Израда завршног рада је обавезана на другом циклусу студија.

Завршни мастер рад представља самосталну стручну обраду одређеног проблема и по правилу се вреднује са 15-25 ECTS бодова на II циклусу студија.

Број бодова којима се исказује завршни рад, односно завршни дио студијског програма улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Завршни рад се ради у посљедњем семестру студија и овим радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао заданом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи.

Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм.

Могуће теме завршних радова предлажу предметни наставници. Почетком сваке академске године научно-наставно вијеће усваја списак тема завршних радова за текућу годину који се објављује на огласној табли и web страници организационе јединице.

Изузетно, студенту се може од стране Научно-наставног вијећа одобрити тема завршног рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни рад.

Члан 38.

Мастер радом студент доказује способност рјешавања проблема, оригиналност у приступу као и способност да стручној јавности изложи одређену материју. Ради обезбјеђења високог квалитета студија, кандидати су обавезни да објаве најмање један научни или стручни рад у релевантним часописима, на домаћој конферецији, или на међународној конференцији из области из које је мастер рад. За умјетничке факултете кандидати су обавезни да изведу концерт или да одрже изложбу.

Члан 39.

Завршни рад пријављује се надлежној служби факултета/академије са списка одобрених тема, на прописаном обрасцу чији изглед прописује наставно-научно вијеће, односно наставно – умјетничко вијеће организационе јединице.

Студент стиче право да пријави завршни рад почетком завршног семестра студија. Пријава завршног рада обухвата следеће податке: биографију, назив рада и образложење теме.

Образложење теме завршног рада на другом циклусу студија садржи :

- образложење назива рада,
- предмет истраживања,
- хипотезу са образложењем,
- сврху и циљ истраживања,
- методе које ће се примјенити,
- садржај рада,
- попис основне литературе.

Испуњена и потписана пријава овјерава се и одлаже у досије студента.

Члан 40.

У студијској години наставник може преузети, у својству ментора или коментора, највише 5 завршних радова другог циклуса.

Члан 41.

Студент може једном промијенити тему завршног рада.

Приликом промјене теме завршног рада понавља се и поступак пријаве прописан чланом 39.

Члан 42.

Завршни рад студент израђује самостално.

Ментор је обавезан да прати рад студента, помаже му савјетима и упућивањем на литературу.

Члан 43.

Студент формира завршни рад у концепту са свим припадајућим дијеловима и предаје га наставнику - ментору на увид и преглед.

Наставник је дужан да прегледа концепт рада и врати га са коментаром најкасније за двије седмице од дана предаје рада.

Студент је дужан поступити према упутствима и примједбама наставника - ментора.

Члан 44.

Уз захтјев за одбрану, студент предаје потребан број (најмање 6) примјерака завршног рада надлежној служби факултета/академије.

Након подношења захтјева и предаје рада у потребном броју примјерака, Вијеће факултета/академије формира комисију. Комисију сачињавају ментор, предсједник и најмање један члан. Чланови комисије одређују се тако да покривају области из које је тема завршног рада. Изузетно, узимајући у обзир одређене специфичности завршног рада, за једног од чланова комисије може се именовати и научни радник из друге институције (други универзитет, институт, предузеће,...) ако има титулу доктора наука. У случају немогућности присуства једног од чланова Комисије за одбрану завршног рада потребно је именовати његову замјену. Ментор рада је обавезан присуствовати одбрани завршног рада.

Након прегледа, комисија има могућност да наложи прераду или допуну завршног рада. Рок за ове активности је двије седмице од дана формирања комисије.

Након сагласности комисије декан факултета/академије заказује одбрану завршног рада. Подаци о одбрани објављују се на огласној табли и web страници факултета/академије. Од одобрења коначне верзије рада од стране Комисије до његове одбране мора проћи најмање 15 дана.

Члан 45.

Одбрана завршног рада састоји се од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и одговора на питања комисије и питања из публике у вези резултата рада и закључака.

Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има право да затражи да му се одобри избор нове теме у оквиру истог или другог предмета.

Завршни рад и одбрана оцјењују се јединственом оцјеном од 5 (пет) до 10 (десет).

Оцјена се доноси већином гласова чланова комисије.

V ИСПРАВЕ О СТУДИЈУ ДРУГОГ ЦИКЛУСА

Диплома

Члан 46.

Студенту који је завршио други циклус студија издаје се диплома о завршеном другом циклусу студија.

Уз диплому из претходног става студенту се обавезно издаје додатак дипломи.

Диплому о завршеном другом циклусу студија и додатак дипломи потписују ректор и декан факултета/академије.

Диплома се овјерава сувим жигом Универзитета.

Додатак дипломи овјерава се печатом Универзитета.

Члан 47.

Уколико је, у случајевима мобилности студента између универзитета, билатералним уговором закљученим између универзитета предвиђено издавање заједничке дипломе, заједничку диплому и додатак дипломи потписују овлашћена лица

Универзитета у Источном Сарајеву и другог Универзитета који изводе студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Члан 48.

Дипломе се уручују на свечаној промоцији.

Свечану промоцију студената који су стекли диплому другог циклуса студија обавља декан факултета/академије.

Друге исправе

Члан 49.

На захтјев студента издају се и друге исправе о студију којима се потврђују статусна и друга права студента у току студирања.

Све молбе и захтјеве студенти достављају у писаном облику надлежној служби факултета/академије.

Студентска идентификациона картица

Члан 50.

Универзитет може да изда студентску идентификациону картицу као доказ да је лице регистровано као студент Универзитета, којом му се обезбјеђује:

- приступ свим просторима у којима се одвијају студентски програми Универзитета;
- коришћење библиотека, рачунарских учионица, осим ако нису предвиђена посебна правила регистрације;
- приступ спортским и другим објектима који стоје на располагању Универзитету.

6. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Организација извођења наставе у форми учења на даљину регулисаће се посебним правилима.

Члан 52.

У случају да студије другог циклуса трају двије године, Студент који није остварио услов за упис наредне године студија из тачке 2. става 1. и става 2. члана 27. овог Правилника има право уписа у академску 2012/2013. и 2013/2014. годину са правом преноса једног предмета, односно највише 8 ECTS бодова у наредну годину студија.

Члан 53.

Ступањем на снагу ових Правила, престају да важе Правила студирања на другом циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву број: 01-С-52-XXX/10 од 11.02.2010.године.

Члан 54.

Ова Правила ступају на снагу даном доношења и објавиће се на web страници Универзитета и огласним таблама факултета и академија Универзитета.

Број: 01-С-186-IX/12

Датум: 16.05.2012. године

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР**

Проф.др Митар Новаковић